

အမှတ် (၁၅၂)၊ ဇေယျသုခလမ်း၊ က - ရပ်ကွက်၊ သုဝဏ္ဏ
သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မေတ္တာ နှစ်ခြင်း နှစ်ခြင်း

sarpaymahar@gmail.com
www.facebook.com/Ma.Har201507

ထုတ်ဝေခြင်း

တတိယအကြိမ်

ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်

စောင်ရေ

၅၀၀

မျက်နှာပိုးဒီဇိုင်း

လင်းဝဏ္ဏ (၀၉၅၀၇၁၁၉၇)

ထုတ်ဝေသူ

သိမ်သူစိုး (၀၁၂၈၅)

ပုံနှိပ်သူ

ဝင်းစိုင်းစိုင်း(နှင်းသင်းပုံနှိပ်တိုက်-၀၀၄၄၁) ၀၉၂၅၀၅၁၃၆၃၆

စာစစ်

တင်မီခိုင်

စာအုပ်ချုပ်

ကိုမဲ (ငွေအိမ်စည်စာအုပ်ချုပ်လုပ်ငန်း) ၀၉၂၆၄၅၆၅၆၅၇

ဖြန့်ချိရေး

မဟာစာပေ

ပုန်း - ၀၉၄၅၀၆၂၃၃၈၃ ၊ ၀၉၄၅၀၆၂၃၃၈၄

တန်ဖိုး

၁၅၀၀၀ ကျပ်

ကျော်အောင်

နိဗ္ဗာန်ဘုံပျောက်ဆုံးခြင်း ၊ ကျော်အောင်

ရန်ကုန်၊ မဟာစာပေ ၊ ၂၀၂၃

စာ ၆၀၈ ၊ ၂၀.၅ x ၁၂.၅ ဝင်တီ

(၃) နိဗ္ဗာန်ဘုံပျောက်ဆုံးခြင်း

နိဗ္ဗာန်ဘုံ
ပျောက်ဆုံးခြင်း
ကျော်အောင်

မ ဟာ စာ ပေ (စာ စဉ် - ၈၉၂)

သတ္တမ နှစ်လည်မှတ်ချက်

ပုဂံသည် စာပေဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်မှာ ခုနစ်နှစ် တင်းတင်း ပြည့်ခဲ့ပေပြီ။ ထို ခုနစ်နှစ်ကာလအတွင်းတွင် ပုဂံသည် စာပေဝန် ထမ်းဆောင် ခဲ့ရာ၌ တစ်စုံတစ်ခုသော အတိုင်းအတာအားဖြင့် တတ်စွမ်းသမျှ ကြိုးစားအား ထုတ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ အားထုတ်ခဲ့ရာတွင် ပုဂံသည် စာအုပ်အမျိုးအစား ပေါင်း ၁၇၆ မျိုးကို စောင်ရေအားဖြင့် ကိုးသိန်း လေးသောင်း ခြောက်ထောင် တစ်ရာ (၉၄၆,၁၀၀) ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ဖြစ်လေသည်။ ဖော်ပြပါ ၁၇၆ မျိုးတွင် ရသစာပေဝင် ဝတ္ထု၊ ပြဇာတ်၊ ကဗျာ ၁၀၁ မျိုးနှင့် ကျမ်းစာအုပ် ၆၃မျိုး၊ သီချင်း ၁၂ မျိုး ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။

ရသစာပေ ၁၀၁ မျိုးတွင် ဝတ္ထု ၉၂ မျိုး ပါဝင်ရာ အိမ်ထောင်ရေး နှင့် ဘဝသရုပ်ဖော် ၂၆ မျိုး၊ နိုင်ငံရေး၊ သမိုင်းနှင့် တိုင်းပြုပြည်ပြုဝတ္ထု၂၅ မျိုး၊ စုံထောက်၊ လျှို့ဝှက်နှင့် ဟာသဝတ္ထု ၁၄ မျိုး၊ ဝတ္ထုတို ၁၁ မျိုး၊ ဘာသာပြန် ၂၅ မျိုး၊ ပုံပြင် ၁ မျိုးဖြစ်ပြီး၊ ပြဇာတ် ၆ မျိုးနှင့်၊ ကဗျာ၃မျိုး ပါဝင်ပါသည်။ ဝတ္ထုမဟုတ်သော ကျမ်းစာအုပ် ၆၃ မျိုးတွင် သမိုင်းနှင့် အတ္ထုပ္ပတ္တိကျမ်း ၁၄ မျိုး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးကျမ်း ၈မျိုး၊ ဘာသာရေးကျမ်း ၄ မျိုး၊ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာကျမ်း ၁၃ မျိုး၊ သိပ္ပံနှင့်ဆေးပညာကျမ်း ၁၄ မျိုး၊ စစ်ရေးစစ်ရာကျမ်း ၄ မျိုးနှင့် အထွေထွေ ကျမ်း ၆ မျိုးပါဝင်ပါသည်။ ကျန် ၁၂ မျိုးမှာ သီချင်းစာအုပ်များ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုသို့ ထုတ်ဝေခဲ့သော ကာလမှာပင် ပုဂံသည် မြန်မာဝတ္ထုရှည်ကြီးများ ပေါ်ပေါက်ထွန်းကားရေးကို ရည်သန်ကာ နှစ်ပတ်လည် ကာလတိုင်း၌ ပင်ကိုရေး မြန်မာဝတ္ထုကြီးများကို ထုတ်ဝေလာခဲ့ပါသည်။ ယခုနှစ်တွင် ကျော်အောင်၏ နိဗ္ဗာန်ဘုံပျောက်ဆုံးခြင်း ကို ပုဂံ၏ သတ္တမမြောက် နှစ်ပတ်လည် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ထုတ်ဝေပါသည်။

ပုဂံသည် ယင်းသို့ မြန်မာဝတ္ထုရှည်ကြီးများ ထွန်းကားရေးကို ရည်သန်အားထုတ်သည်နှင့်အမျှ စာရေးဆရာအများ ရေးသားနိုင်မှုအပေါ်တွင် တည်၍ မြန်မာဝတ္ထုကောင်းများနှင့်တကွ ပြဇာတ်များ၊ ကဗျာများ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းရေးကိုလည်း ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပေသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်တို့အား ကမ္ဘာ့ဂန္ထဝင်စာပေများနှင့်လည်း မိတ်ဆက်ပေးသွားရန် ကြံရွယ်ရင်းရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပုဂံသည် မြန်မာစာဖတ် ပရိသတ်လိုအပ်သည့်နှင့်ကိုက်ညီမည့် သင့်နီးရာရာ ကမ္ဘာ့ဂန္ထဝင်များကိုလည်း ထုတ်ဝေသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း အသိပညာပေး ကျမ်းစာအုပ်များကို စနစ်တကျ ထုတ်ဝေသွားရန် ရည်ရွယ်စီစဉ်ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ဤနည်းဖြင့် ပုဂံသည် စာရေးဆရာများနှင့် စာပေမြတ်နိုးသော လုပ်သားပြည်သူတို့အကြားတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ကျေနပ်မှုအဖြစ်ရဆုံးသော စာပေဝန်ထမ်းတစ်ဦးအဖြစ် ဆက်တိုက်၍ သယ်ပို့ထမ်းဆောင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ထပ်လောင်း ကတိပေးပါသည်။

၁၊ ဩဂုတ်၊ ၁၉၆၉
ပုဂံစာအုပ်တိုက်

စာရေးသူ၏ အမှာ

ဤဝတ္ထု ဖြစ်လာပုံကို အနည်းငယ် ပြောချင်ပါသည်။

နိဗ္ဗာန်ဘုံပျောက်ဆုံးခြင်း ကိုရေးရန် ဗြုန်းစားကြီးပင် အကြောင်းဖန် လာသည်။ ကျွန်တော့်တွင် ဇာတ်အိမ်ကားရှိနေပြီ။ သို့သော် ရေးမည်ဟု စိတ်ကူးထားရုံသာ ဖြစ်သည်။

ဂျူလိုင်လလယ် တစ်နေ့တွင် မင်းကျော်က “ကဲ ကိုကျော်အောင်၊ ဒီနှစ် ပုဂံနှစ်ပတ်လည်မှာ ခင်ဗျားပဲ အစားဝင်ပေတော့။ အချိန်ကတော့ သိပ်မရှိဘူး။ တစ်နေ့ ၅ ဖောင်ရေး။ လဆန်းဆို ပြီးရောပေါ့” ဟု ဆိုသည်။ “ဖြစ်ပါတယ်ဗျာ” ဟူ၍လည်း အားပေးသည်။ ရေးဖော်ရေးဖက်များကလည်း ကူညီအားပေးကြသည်။ ထိုအားပေးစကားတို့ကြောင့် ကျွန်တော်လည်း ရေးချင်စိတ်ပေါ်လာကာ ရေးလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ရေးသည့် အချိန်တွင် မှန်းခြေမကိုက်။ အချိန်နည်းသည်ကို တွေ့လာရသည်။ ရေးရင်း စိတ်ဓာတ် ကျလိုက် တက်လိုက် အဖြစ်ကို ကြုံရသည်။ အားတက်သည့်အခါ လျှောခနဲ ထွက်သွားသည်။ အားပျက်သည့်အခါ မှန်းခြေမကိုက်။ သို့နှင့် ဩဂုတ် ၁၂ ရက်နေ့တွင်မှ အဆုံးသတ်နိုင်သည်။ ဝတ္ထု၏ ဦးတည်ချက်မှာ ခေတ်အမျိုးမျိုး ပြောင်းလာသည့်အခါ အခြေအနေ အမျိုးမျိုးကြောင့် ခေတ်သစ်၏ ခေါ်ရာသို့ မလိုက်နိုင်ဘဲ ကျဆုံးသွားသည့် လူတန်းစားတစ်ရပ် အကြောင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထိုဦးတည်ချက်နှင့် လိုက်ညီသည့် ဇာတ်ဆောင်များ

၏ စရိုက်တို့ ပီသအောင် ကျွန်တော် အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစား၍ ရေးသားထားပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ဘာသာပြန်နှင့် ဝတ္ထုတိုများကိုသာ ရေးခဲ့ပါသည်။ ဤဝတ္ထုရှည်ကား ကျွန်တော်၏ ပထမဆုံးအားထုတ်မှု တစ်ခုပင် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်၏ ဦးတည်ချက်နှင့် ကျွန်တော့်ဇာတ်ဆောင်တို့၏ စရိုက် မပီသလျှင် ကျွန်တော်အများကြီး လိုသေးသည်ဟု ဝန်ခံရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဝတ္ထုရှည်ကြီးများကို မြေတောင်မြှောက်ပေးရန် အားသန်သည့် ပုဂံစာအုပ်တိုက်ကို များစွာ ကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း။ ထို့ပြင် ဤဝတ္ထုရေးသားရာ၌ ကူညီအားပေးခဲ့ကြသော မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းများကိုလည်း များစွာ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

၁၃၊ ဩဂုတ်၊ ၁၉၆၉
ကျော်အောင်

‘လယ်သမားတွေ ဘယ်လောက် ဒုက္ခရောက်ခဲ့တယ်
ဘယ်လောက်ခံခဲ့ရတယ်ဆိုတာလဲပဲ
ကျွန်တော်တို့ သိသင့်သလောက်သိခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီကိစ္စတွေကိုလဲ ပြေပြေလည်လည်ဖြစ်အောင်
နောက် ဒီလို ဒုက္ခသုက္ခ မဖြစ်အောင်လဲ တိုင်တိုင်ပင်ပင်နဲ့ လုပ်သွားပါမယ်’

သူ့နားထဲတွင် အသံများ ဆူညံနေသည်။ ရောထွေးနေသည်။
ဘာတစ်ခုမျှ ကြည်ကြည်လင်လင် မရှိ။ ပီသမလိုလိုနှင့် ပျောက်သွားလိုက်၊
တိမ်သွားရာမှ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ပြန်ပေါ်လာလိုက်။ အားလုံး
ရောကာထွေးကာ နားထဲသို့ဝင်လာသည်။

“တောင်သူလယ်သမားဘဝ မြှင့်တင်ရေးအပိုဒ်မှာ ကျွန်တော်
အခုလို ဘဝမြှင့်တင်ရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြောတဲ့အထဲမှာတော့ အတန်ငယ်
တရားကြောင်းနဲ့လဲ ပတ်သက်တဲ့ သဘောတရားလေးတွေ ဘာတွေ အတန်
ငယ်ပါလိမ့်မယ် ခင်ဗျာ။ ဒီလိုပါလာတဲ့အချိန်ကျတော့ကာ ဘုန်းကြီးတရားပွဲ
ပြောနေသကဲ့သို့ ထင်မြင်ယူဆမှာကိုလဲ စိုးရိမ်ပါတယ်ခင်ဗျာ။ ဒီတော့...”

မနီးမဝေးမှ ဂီတသံတစ်ခုသည် သူ့နားထဲသို့ တိုးဝင်လာပြန်သည်။

ဝေ ဝေ ဝေ ဝေ။ တူတိန် တိန်တိန် တိန်။

ကရင်ဒိုးယိမ်းကနေပြီ။ ကရင်ဒိုးကို သူ နှစ်သက်သည်။ အကသည်
သွက်သည်။ တေးသွားကိုကား သူ နားမလည်။ သို့သော် မာန်ပါသည်။

စူးစူးရှရှ တေးသံသည် သူ့ကို မြူးစေကြစေသည်။ မြူးသည့်ကြသည့်အခါ သူ့စိတ်သည် လန်းဆန်းလာသည်။ မြူးဖို့ ကြွဖို့သာ သူ တောင့်တသည်။ သူလည်း ခုံးကသည့် ကရင်အမျိုးသမီးလေးများလို မြူးချင်ကြချင်သည်။ ထုံထုံထိုင်းထိုင်း မနေချင်။ ထုံထိုင်းသည့်ဘဝကိုလည်း မလိုချင်။ မြူးလိုက် ကြွလိုက် ရယ်လိုက် ပျော်လိုက်နှင့်။ သည်လိုနှင့် လူ့ဘဝကြီး ကုန်ဆုံးသွားစေ ချင်သည်။ သူ့အတူ အားလုံးလည်း မြူးစေ ကြစေ ရယ်စေပျော်စေချင်သည်။ ဤသည်မှာ သူ့ဆန္ဒရင်းပင်ဖြစ်သည်။ အမြူးအကြွကို သူ ရှာခဲ့သည်။ ရင်မောစရာကလေးများ၊ တုန်လှုပ်ထိတ်လန့်စရာကလေးများအကြားမှ အမြူးအကြွ သူရှာခဲ့သည်။ ပြည့်ပြည့်ဝဝ သူ မရခဲ့။ သည်လိုနှင့် သေတွင်း နှုတ်ခမ်းရောက်နေပြီ။ မကြာလင့်မီ သူသည် သေမင်းတွင်းဆုံး ကျတော့မည်။

ခုံးသံစာစာသည် တိမ်၍ တိမ်၍ ပျောက်၍ ပျောက်၍ သွားသည်။ သည့်နောက် ဝေါဝေါ ဝေါဝေါနှင့် အသံချဲ့စက်မြည်သံ၊ စီခနဲ စူးခနဲ တိုးကြိတ်ထိုးဖောက် ထွက်ပေါ်လာသည့် အသံချဲ့စက်အသံတို့ကို သူ ကြားရ ပြန်သည်။ သူ့နားကို ပိတ်လိုက်သည်။ လက်နှစ်ဖက်နှင့် ပိတ်ခြင်းကား မဟုတ်၊ ဝှမ်းဆို၊ ပိတ်လိုက်ခြင်းကားမဟုတ်၊ သောတာအာရုံကို တိခနဲ ဖြတ်တောက်လိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ အသံဗလံများကိုကား ကြားနေရပါ၏။ ဝေါဝေါသံတို့သည် သူ့နားတွင်းသို့ တိုးဝင်နေကြပါ၏။ သို့သော် သူ့ ဦးနှောက်က ထိုအသံတို့ကို သာယာသည်၊ ဆူညံသည်၊ တိုးသည်၊ ကျယ် သည်ဟူ၍ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြုကာ လက်မခံတော့။ သူသည် သောတာအာရုံ တွင် ကျက်မစားလိုတော့ပြီ။ သောတာရုံတွင် မခံစားလိုတော့ပြီ။ ထို သောတာရုံတို့ကို တိခနဲ ဖြတ်လိုက်သည့်အခါ သူ့ဦးနှောက်ထဲတွင် အာရုံရိပ် တို့ လှုပ်ရှားလာကြပြန်သည်။ ဝေးလိုက်၊ နီးလိုက်၊ မှုန်လိုက်၊ ဝါးလိုက်။ မှုန်သည် ဝါးသည်တို့ကို ကြည်လင်အောင်၊ ပြတ်သားအောင်၊ ဝေးသည်ကို နီးအောင်၊ နီးသည်ကို ပျောက်မသွားအောင် ထိန်းချုပ်လိုက်သည်။ သူသည် အာရုံရိပ်တို့အလယ်တွင် ကျက်စားနေပြီ။ သူ့စိတ်သည် အတန်ငယ်တည်ငြိမ် သလို ရှိလာသည်။ သို့နှင့် သူသည် အလွန်မောပန်းစရာကောင်းသည့် ခရီးရှည်ချီတက်ပွဲကြီးကို ချီတက်နေသည်။ သမိုင်းထိုးထားသည့် ခရီးရှည် ချီတက်ပွဲကြီးတို့ထက်ပင် မောပန်းစရာကောင်းလှသည်ဟု သူ့စိတ်ထဲတွင် ထင်မိသည်။ မွန်ဂိုတို့၏ ဘုရင် တိမူဂျင် ဂန္ဓာလရာဇ်မြို့တော်သို့ ချီတက် သည်နှင့်တူသည်ဟုလည်း သူ့စိတ်ထဲတွင် ထင်မိသည်။ ကိုလမ်ဗတ် မြောက်

နိဗ္ဗာန်ဘုံပျောက်ဆုံးခြင်း

အမေရိကတိုက်ကို အရှာထွက်သည်နှင့်လည်းတူသည်ဟု သူ့စိတ်ထဲတွင် ထင်မိသည်။ ဒုံးယာဉ်ဖြင့် ဂါဂါရင် ကမ္ဘာကိုပတ်သည့်ခရီးနှင့် တူသည်ဟု လည်း ထင်မိသည်။

မောစရာပါတကား။ မောလှပါတကား။

(၁)

အဖြစ်အပျက်တို့သည် မြန်ဆန်လွန်းလှသည်။ အဖြစ်အပျက်တို့ကို မိမိ၏ လူတို့၏အပြောင်းအလဲသည်လည်း မြန်ဆန်လှသည်။ သို့ရာတွင် ရေမြေဒေသလိုက်၍ ခေတ်ကို မမီနိုင် မကျော်နိုင်သည်တို့လည်း ရှိသည်။

၁၈၈၆ တွင် သီပေါဘုရင် ပါတော်မူပြီးသည့်နောက် ပေါင်းလောင်း သည် အတန်ငယ် မျက်စိပွင့်လာသည်ဟု ဆိုရမည်။ အကူးအသန်း အသွား အလာခက်ခဲမှုက ပေါင်းလောင်းကို တိုင်းစွန့်ပြည်နားဖြစ်အောင် ဖန်တီးထား သည်။ ဟိုးအဝေး ဒဂုန်ဒလကျေးဟုခေါ်သည့်ဒေသတွင် တိုက်သစ် အိမ်သစ် မြို့သစ်ရွာသစ်တို့ စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးလာသည်ဟု သဲ့သဲ့မျှသော သတင်းစကား ကြားရသည်။ ပေါင်းလောင်းတစ်မြို့လုံးတွင်မျှ တစ်ယောက်တလေသာ ဒဂုန်ဒလကျေးသို့ ရောက်ဖူးပေါက်ဖူးသည်။ ထို ဒဂုန်ဒလကျေးလက်ကား ယခုအခါ အင်္ဂလိပ်မင်းတို့ရုံးစိုက်ရာ ရန်ကုန်မြို့ဖြစ်နေပြီ။ မြန်အောင်၊ ဟင်္သာ တ၊ ကြံခင်း၊ မြောင်းမြ၊ ပြည်၊ သာယာဝတီ၊ မုတ္တမ ကျေးလက်တို့တွင် ခေတ်သစ်ဆန်းနေပြီ။ အောက်ဗမာပြည်ကို သိမ်းထားသော အင်္ဂလိပ် နယ်သစ်ပယ်သစ်တွင် အုပ်ချုပ်ရေးလွယ်ကူစေခြင်းငှာ ရုံး၊ ဂါတ်၊ ကျောင်း စသည်တို့ ဖွင့်လှစ်ပေးနေပြီ။ မြန်မာ့သယံဇာတကို လွယ်လင့်တကူ ထုတ် လုပ်ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားနိုင်ရန် ခရီးလမ်းပန်းသစ်များလည်း ဖောက်လုပ် နေပြီ။ သယံဇာတပစ္စည်းတို့ကို အသင့်သုံးစွဲနိုင်အောင် စက်မှုကိရိယာ၏

အထောက်အကူတို့ကိုလည်း ဖန်တီးပေးထားသည်။ ဆန်စက်၊ သစ်စက် စသော စက်များ ထိုဒေသထိုအရပ်ဆီ၌ တည်ထောင်နေကြပြီ။ ကျယ် ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသည့် စီးပွားရေးစနစ်အသစ်သည် ထိုဒေသ ထိုအရပ်၌ တိုးပွားစည်ပင်ရန် အရှိန်ယူစပြုနေပြီ။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ထိုဒေသထိုအရပ်တို့၌ အသိသစ် အမြင်သစ်တို့သည်လည်း အဘယ်မှာလျှင် မတိုးတက်ဘဲ မဖွံ့ဖြိုးဘဲ ရှိနိုင်အံ့နည်း။

မောင်ဖေမောင်သည် ဆန်းစပြုနေပြီဖြစ်သော ခေတ်၌ မွေးဖွားကြီး ပြင်းလာခဲ့လေသည်။ သူ့ဇာတိကား ပေါင်းလောင်း ဖြစ်သည်။

ပေါင်းလောင်းသည် တိုင်းစွန့်ပြည်နားဟုခေါ်နိုင်သော အရပ်ဖြစ် သည်။ ခေတ်ဟောင်းတွင် အိပ်မောကျနေသည့် ပေါင်းလောင်း။ ခေတ် ဟောင်းတွင် အခွန်အတုတ် မှန်မှန်ဆက်ရခြင်း၊ စစ်သည်တော် မှန်မှန်စုပေး ရခြင်း သည်အလုပ်ကြီးနှစ်ခုတွင်သာ နစ်မြုပ်နေခဲ့သည့်ပေါင်းလောင်း။ အိမ်ခြေသုံးရာကျော် လေးရာမျှသာရှိသည့်ပေါင်းလောင်း။ ထိုပေါင်းလောင်း ကား စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးခြင်းမရှိသေး။ ခေတ်ကို ပေါင်းလောင်းသည် လိုက်၍ မမီသေး။ ခေတ်နောက်ကိုသာ ပေါင်းလောင်းက အမြဲလိုက်ခဲ့ရသည်။ သို့သော် မမီ။ နောက်ကျ၍ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်သာများသည်။ ဤပေါင်းလောင်း သည် မောင်ဖေမောင်၏ဇာတိ၊ မောင်ဖေမောင်၏မိဘ ဦးရွှေဖြူ၊ ဒေါ်ငြိမ်းတို့ ၏ ဇာတိဖြစ်လေသည်။

ပေါင်းလောင်းတွင် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု မဖွံ့ဖြိုးသေး။ ပေါင်း လောင်း၏ထွက်ကုန်မှာ နှမ်း၊ ပဲ၊ ပြောင်း၊ ဝါတို့သာဖြစ်သည်။ ပေါင်းလောင်း နှင့် ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် ဆေးထွက်သည်။ နှမ်း ပဲ ပြောင်း ဝါ တို့ကား မဖြစ်စလောက် မဆိုစလောက်သာ ထွက်သည်။ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားနိုင် လောက်အောင် မဟုတ်လှ။ အကြီးအကျယ် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားဖို့ကို လည်း ဘယ်သူမှ စိတ်မကူးမိကြသေး။

မကြာသေးမီကပင် ပေါင်းလောင်းနယ်၌ တအံ့တဩ ဖြစ်သွား သည့် စိုက်ပျိုးရေးသတင်းတစ်ခုကြောင့် သူသူငါငါ ပြောဆိုဆွေးနွေးကြသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့သေးသည်။ ယင်းမှာ တောင်သူများလက်သို့ သီးနှံသစ် တစ်ခုဖြစ်သည့် မြေပဲရောက်လာခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ မြေပဲကို နေပြည်တော် မန်းဌာနီက သယ်ဆောင်လာခဲ့သူမှာ သွေးသောက်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ် သည်။ မန်းမနီး ရေဝေးဖြစ်သည့် ပေါင်းလောင်းသို့ မြေပဲရောက်လာသော

အခါ အံ့ဖွယ်ဘနန်း ကြုံကြရသည်ဟု ဆိုကြဖူးသည်။ အစဉ်အဆက်က စိုက်ခဲပျိုးခဲသည်မှာ နှမ်း ပဲကြီး ပဲလွန်း ပြောင်း ငရုတ် လူးဆတ်တို့သာ ဖြစ်သည်။ ပဲကြီး ပဲလွန်း ပဲနီ စသည်တို့သည် ပေါင်းလောင်းသားတို့၏ အစာဖြစ်သည်။ မြေပဲကို နေပြည်တော်သို့ သိုးဆောင်းလူမျိုး ကုလားဖြူတို့ သယ်ဆောင်လာသည်ဟုဆိုသည်။ နေပြည်တော်တစ်ဝိုက်၌ကား စမ်းသပ် စိုက်ပျိုးနေကြပြီဟုကြားရသည်။ သို့သော် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် များများ စားစား မဟုတ်တန်ရာ။ မြေပဲမှ ဆီရသည်။ ရိုးရာဓလေ့ကား သူတို့သည် နှမ်းဆီနှင့်သာ လူဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။ နှမ်းဆီဖွေးဖွေးကိုဆမ်း၍ စားရသည့် အရသာသည်ပင် မွန်မြတ်လှပေပြီ။ မြေပဲကား ရိုးရာမဟုတ်။ စိုက်ပျိုးနည်း ကိုလည်း တစ်ဆင့် သင်ကြားယူရသည့် သီးနှံမျိုးဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ နေပြည်တော်တစ်ဝိုက်တွင် စမ်းတဝါးဝါးစိုက်ပျိုးရာမှ အောင်မြင်လာသည်ဟု ဆိုသည်။ တို့လူမျိုးကား မခေ။ အရိပ်ပြလျှင် အကောင်ထင်သည့်လူမျိုး ဖြစ်သည်မဟုတ်လား။ ပေါင်းလောင်းသားတို့သည်လည်း ခေသူများမဟုတ် ကြ။ ညီသူများမဟုတ်ကြ။ ထိုမြေပဲကို ပေါင်းလောင်းတွင် စိုက်နိုင်ပျိုးနိုင်ခဲ့ကြ သည်။ အသီးအနှံဖြစ်ထွန်းသည့်အခါလည်း ရှိပါ၏။ မဖြစ်ထွန်းသည့်အခါ လည်း ရှိပါ၏။ မည်သို့ဆိုစေ မြေပဲဆီသည် မြန်မာ့အစဉ်အလာတွင်းသို့ ဝင်ခဲ့ပြီ။

ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသည်ဆိုသည့် စကားသည်ပင် ပေါင်း လောင်းဒေသအဖို့ အတန်ငယ်ကြီးကျယ်နေသည်ဟု ဆိုရချိမ့်မည်။ ပေါင်း လောင်းသားတို့ကလည်း ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရေး၏ အတိုင်းအတာကို မသိ။ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရေးကြောင့် တစ်ပြည်လုံး အင်္ဂလိပ်လက်သို့ ပါရသည်ဆိုသည်ကိုကား ဝေလာဝေး။ ဝမ်းစာသာလျှင် ပေါင်းလောင်းသား တို့၏ စိုက်ပျိုးရေးရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သည်။ ဝမ်းစာမှလိုလှသည့်အခါ ရောင်းချ သည်။ များများရောင်းချရအောင် များများလည်းမစိုက်။ စိုက်လည်း မစိုက်နိုင်။ သူတို့သည် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲနိုင်ကြသူများဖြစ်သည်။ သူတို့ကို ခေတ်က မထိမတွေ့သရွေ့ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲနေမည်သာ ဖြစ်သည်။ ခေတ်နှင့်ထိတွေ့ နိုင်အောင်ကလည်း သူတို့အဖို့ မလွယ်ကူလှ။ ပေါင်းလောင်းသည် ပေါင်း လောင်းမြစ်ကမ်းပါး၌တည်သည့် ရွာကြီးတစ်ရွာသာဖြစ်သည်။ ရွာကြီးလျှင် မြို့ဖြစ်လာသောကြောင့် ပေါင်းလောင်းမြို့ဟု ခေါ်တွင်သမုတ်လာကြသည့် မြို့ဖြစ်သည်။ ပေါင်းလောင်းမြစ်ကလေးသည် မြစ်ကြီးရောထဲသို့စီးဝင်သည်။

နိဗ္ဗာန်ဘုံပျောက်ဆုံးခြင်း

မြစ်ကြီးဧရာကား အပြောကျယ်လှသည်။ ပေါင်းလောင်းမြစ်ကလေးကား ချောင်းကြီးသာသာ။ ဤလယ်ဤယာကိုမှီ၍ တောင်သူလယ်လုပ် ရှိသလို၊ ဤမြစ်ဤချောင်းကိုမှီ၍ လှေနှင့်တက်နှင့် အလုပ်လုပ်သူတို့လည်း ပေါင်းလောင်းတွင် ရှိပါသည်။ သူတို့သည် လှေနှင့်တက်နှင့် မြစ်ကြီးဧရာကိုဆန်ကာ နေပြည်တော်သို့ ကူးလူးဆက်ဆံပြုကြသည်။ တစ်ဖန် မြစ်ကြီးဧရာကိုစုန်ကာ အောက်ပြည်အောက်ရွာ မြန်အောင်၊ ကြံခင်း၊ ဟင်္သာတတို့ဆီအထိ ခြေဆန်သည်လည်း ရှိပါသည်။ သူတို့၏ အသက်သွေးကြောတစ်ခုဖြစ်ကြသည့် ပေါင်းလောင်းချောင်းနှင့် မြစ်ကြီးဧရာတို့ကိုမှီကာ မဆိုစလောက်သော ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုမျိုး ပြုကြပါသည်။ နေပြည်တော်မန်းဌာနီနှင့်ကား ပေါင်းလောင်းသားတို့ အတန်အသင့် ရင်းနှီးနေကြပြီ။ အောက်ပြည် အောက်ရွာနှင့်ကား ထဲထဲနယ်နယ် မရင်းနှီးသေး။ ပေါင်းလောင်းသားတို့သည် လှေတက်ကိုင်ကာ မြန်အောင် ကြံခင်းသို့ရောက်ကြသည်။ သည်ထက် ကျော်၍ ဟင်္သာတ၊ ဓနုဖြူ၊ ညောင်တုန်းအရပ်များသို့ သွားသူလည်း သွားကြသည်။ သို့သော် တစ်နှစ်လုံးနေ၍မျှ တစ်ခေါက်တစ်ခါသာ ရောက်ခွင့်ရကြသည်။ ဥဒဟိုသွားလာနေကြသည် မဟုတ်။ ရောက်သည့်အခါ လှေထိုးသားတို့သည်လည်းကောင်း၊ လှေသူကြီးတို့သည်လည်းကောင်း ထိုမြို့ထိုရွာတို့၌ ပြောင်းနေသည့် ခေတ်သစ်၏ အနံ့အသက်တို့ကို ရှုရှိုက်ခဲ့ပါ၏။ ရင်းနှီးခဲ့ပါ၏။ သို့ငြားလည်း သူတို့သည် ပေါင်းလောင်းဒေသ၌ ခေတ်သစ်ကို ထူထောင်နိုင်ကြသူများ မဟုတ်ကြ။ တစ်ဖန် သူတို့အဖို့ တစ်နှစ်တစ်ခေါက် အိပ်မက်ဆန်ဆန် တွေ့ရမြင်ရ ကြားရပုံမျိုးအတိုင်းသာ တွေ့မြင်ကြားသိရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအရပ် ထိုဒေသတို့တွင် ဆန်းသစ်နေသည့် ခေတ်သစ်သည် ဗဟိုအချက်အချာဖြစ်သည့် ရန်ကုန်မြို့ကိုမှီ၍ သစ်ရသည့်ခေတ်ဖြစ်သည်။ ထိုအရပ်သား ထိုဒေသသားတို့သည်ပင် ရန်ကုန်မြို့ကြီး၏ အပြောင်းအလဲတို့ကို မြန်မြန်ဆန်ဆန်လိုက်၍ မမီကြသေး။ သို့ဖြစ်လျှင် တစ်ဆင့်တစ်ဆင့် တွေ့မြင်ကြားသိရသော ပေါင်းလောင်းသားတို့သည် အဘယ်မှာလျှင် ဆန်းသစ်နေသည့် ခေတ်ကြီးကို အမီလိုက်နိုင်ပါမည်နည်း။

မောင်ဖေမောင်သည် ဆန်းသစ်လာသည့်ခေတ်၌ မွေးဖွားကြီးပြင်းလာရသည့် တက်လူဖြစ်သည်။ ခေတ်သစ်ကို လှမ်းမျှော်ကြည့်နေသူ ဖြစ်သည်။ ခေတ်သစ်၏မက်လုံးတို့တွင် ကြည်နူးနေသူဖြစ်သည်။ ကြည်နူးရုံသာ ကြည်နူးရသည်။ ခေတ်သစ်နှင့် ကိုယ်ထိလက်ရောက် မထိတွေ့ရသေး။

ကျော်အောင်

သူသည် ခေတ်သစ်တွင် လူလားမြောက်ရန် စွန့်စားချင်သည်။ နစ်ခါမှ
နစ်စေတော့။

(၂)

သူ့ကို မြို့သူကြီးရိုး ကိုရွှေဖြူ မငြိမ်းတို့က မွေးခဲ့သည်။ သူ့ကို မွေးပြီးနောက် ငါးနှစ်ကြာမှ သူ့နှမ မငယ်ကို မွေးသည်။ သူတို့မောင်နှမ နှစ်ယောက်နှင့်အတူ သူကြီးကိုရွှေဖြူ သူကြီးကတော်မငြိမ်းတို့၏ လောက ကလေးကား အေးချမ်းသာယာ မရှိခဲ့။ သူတို့သည် မြို့သူကြီးရိုးဖြစ်သည်။ သူ့အဖေသည် မင်းပါးစိုးခွင် ဝင်ခဲ့ဖူးသည်။ သို့ရာတွင် မင်းပါးစိုးခွင်တွင် ကိုရွှေဖြူ မသာယာခဲ့ပါ။ မင်းခယောကျ်ား ကမ်းနားသစ်ပင်ဆိုသည့် သဘောကို ကိုရွှေဖြူ မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။ စကားစပ်မိလျှင် ကိုရွှေဖြူသည် မင်းပါးစိုးခွင်ဝင်မိ၍ သူ့ရောင်းရင်းများ ဒုက္ခရောက်ခဲ့ပုံကို မကြာခဏ ပြောခဲ့သည်။ ကမ္ဘာကြီးပျက်ခါနီးမှ ယောင်တိယောင်တ လူ့ဘဝ ရသလိုဟူသော စလေကိုပုည၏တေးတွင် ကိုရွှေဖြူ သံဝေဂယူမိသည်။ ကိုရွှေဖြူသည် လက်ထက်တော်ကြီးနှင့် လက်ထက်တော်ကလေးတို့တွင် လူဖြစ်လာသည်။ သီပေါမင်း ကုလားဖြူလက်သို့ပါသည့်နှစ်တွင်မှ မြို့သူကြီးရိုး အရာရသည်။ အသက်ကား ခပ်ငယ်ငယ်။ နှစ်ဆယ်ကျော်မျှသာရှိသေးသည်။ သူကြီးရိုးရာမို့ သူ့လက်သို့ ထိုအရာသည် မလွဲမသွေ ရောက်လာခြင်းဖြစ် သည်။ သူနှင့်ကား မထိုက်တန်လှဟု သူ ထင်သည်။ သူလုပ်ရသည့်အလုပ်မှာ မှန်မှန်အခွန်ကောက်ရသည့်အလုပ်ပင် ဖြစ်သည်။ လက်ထက်တော်ကလေး တွင်မူ အခွန်အတုတ်စည်းကြပ်မှုသည် အတန်ငယ် စနစ်စည်းကမ်းကျလာပြီ

ဖြစ်ရာ ရှေးကလို ပေါ့လျော့၍မရတော့။ ထိုစနစ် ထိုစည်းကမ်းတို့ကို ယောဝန်ဦးဘိုးလှိုင်တီထွင်သည်ဟု သူ ကြားရဖူးသည်။ အမြော်အမြင်ရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ပေပဲဟု သူ့စိတ်ထဲတွင် ထင်မိသည်။ သူကြီးအရာရ၍ မကြာလင့်မီ ပင် သီပေါမင်းကို ကုလားဖြူက ဖမ်းသွားသည်။ သို့ငြားလည်း သူ့အရာကား မကျခဲ့။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကိုးနှစ်ဆယ်နှစ်အတွင်း သူတို့ဘဝကား အသားမကျ၊ ပြေးရလွှားရနှင့် အိုးအိမ်အတည်တကျ မရှိခဲ့။ အိမ်ထောင်ကျပြီး နှစ်နှစ်ရှိ သည့်အခါ သား မောင်ဖေမောင်ကို မွေးခဲ့သည်။ သားမွေးပြီးမှ ခေတ်သည် အတည်မကျ ဖြစ်လာသည်။ အုန်းအုန်းကျွက်ကျွက် ဆူညံလာသည်။ တယ် တော်တဲ့ကိုပုညပဲဟု ကိုရွှေဖြူ ချီးကျူးမိသေးသည်။ ကမ္ဘာကြီးပျက်ခါနီးမှ ယောင်တီယောင်တ လူ့ဘဝရသလိုဟူသော သူ့စာသည် မှန်နေပြီ။ ကမ္ဘာ မီးလောင် သားကောင်ချနင်း ဖြစ်ချင်ရာတွေဖြစ်နေသည်။ ပျက်ချင်ရာတွေ ပျက်နေသည်။ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့သည် အစိုးမရပါတကားဟု ကိုရွှေဖြူ သံဝေဂ ရမိသေးသည်။

ပေါင်းလောင်းဒေသတွင် သီပေါပါသည့်အရေးသည် မအေးနိုင်ဘဲ ရှိခဲ့သည်။ ဟိုကလူစု သည်ကလူစု စုကာပေါင်းကာ တပ်ဖွဲ့ကြသည်။ ထို နောက် ကုလားဖြူကိုတိုက်ရန် တာရှည်ကြသည်။ ပုန်ကန်ထောင်ထားခြားနား ရန် စိုင်းပြင်းကြသည်။ လူကြီးသူမတို့ကား သီပေါကို ပြန်၍မျှော်ကြသည်။ သီပေါပြန်မလာတောင် ညောင်ရမ်းကိုယ်တော်ကြီးလာလိမ့်မည်ဟု အားတင်း သူက အားတင်းကြသည်။ လူငယ်တို့ကား ထုံးမန်းကိုယ်စီ၊ ဓားလွတ်ကိုယ်စီ နှင့် ကုလားဖြူတပ်ကို တိုက်ရန် ထွက်ကြသည်။

ဤအရေးအခင်းထဲတွင် ကိုရွှေဖြူ မပါနိုင်။ တောက်တခေါက် ခေါက်နှင့် ကြည့်နေရသည်။ သူသည် ဓားရေးလှံရေး တိုက်ရေးခိုက်ရေး ကျွမ်းကျင်သူမဟုတ်။ သူ့အကြောင်း သူသိသည်။ မင်းပါးစိုးခွင် မဝင်လိုသော် လည်း ရိုးရာမြို့သူကြီးအလုပ်ကို လုပ်ရသည့်အခါ မင်းရေးမင်းမှုတို့နှင့် မကင်းနိုင်အောင် ရှိခဲ့သည်မှန်၏။ မင်းရေးမင်းမှုနှင့် ဓားရေးလှံရေးကား သူ့အဖို့ တခြားစီဖြစ်သည်။ အရေးကြီးပြီမို့ သွေးစည်းချင်ပါ၏။ သို့သော် သူ့တွင် သားတစ်ကောင်နှင့် တိုးလိုးတဲ့လောင်းဖြစ်နေသည်။ ခေတ်ပျက်ကြီး တွင် သားတစ်ကောင်ကိုပိုက်ကာ ဟိုပြေးသည်လွှား လုပ်နေရသည်။ သူ လည်း အမျိုးထိသည့်အခါ မချီအောင်နာတတ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် နာရုံသာ နာတတ်သည်။ လက်စားမချေနိုင်။ သူ့ဘဝက လက်စားချေဖို့ အခြေအနေ

နိဗ္ဗာန်ဘုံပျောက်ဆုံးခြင်း

မပေး။ သို့ငြားလည်း တတ်နိုင်သမျှကား သစ္စာမဖောက်ဘဲ အမျိုးသားများ ဘက်က ကူညီစောင့်မခွဲပါသည်။ ကွမ်းရွာကျွဲတဲဘက်တွင် သူ့ဦးကြီးတစ်ယောက်သည် ကုလားဖြူမီးသင်္ဘော ဆန်လာသည့်အခါ ထန်းလုံးတပ်နှင့် ခံကြောင်း သတင်းစကားကြားရသည်။ ထိုအခါ ကိုရွှေဖြူ အားတက်မိသည်။ ကြက်သီးမွေးညင်းထလာအောင်ပင် စိတ်အားထက်သန်လာမိသည်။ သားငယ် ဖေမောင်ကို မငြိမ်းရင်ခွင်၌ ထိုးထည့်ကာ ဦးကြီးတပ်သို့ ပြေးဝင်ချင်စိတ်ပင် ပေါ်မိသည်။ သို့သော်လည်း မငြိမ်း မျက်စိသငယ်နားသငယ် ကျန်ရစ်မည်ကို မြင်ယောင်လာသည်။ ထိုအဖြစ်ကို သူ မတွေးရဲ။ စိတ်အားထက်သန်ရုံသာ သူ တတ်နိုင်သည်။ စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ်မပါနိုင်ခဲ့။ မငြိမ်းနှင့် သူ လက်ဆက်ခဲ့သည်မှာ မကြာသေး။ ၀၀ပင် မချစ်ရသေး။ မငြိမ်းသည် သူ့ကို အားကိုးတကြီး ချစ်သည်။ မငြိမ်းကို သူ ပစ်၍မပြေးနိုင်။ ထို့ကြောင့်ပင် အမျိုးအတွက် အားတက်ရုံသာတက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဦးကြီးတို့၏ ပုန်ကန်ရေးသတင်းများကို ဆက်၍ ကြားရပြန်သည်။ အားတက်စရာ၊ အားပျက်စရာတို့ ထွေးနေသည်။ အခြေအနေကလည်း တစ်စတစ်စ ရှုပ်ထွေးလာသည်ဟု ကိုရွှေဖြူ ထင်သည်။ ဦးစွာပထမ ကွမ်းရွာကျွဲတဲဘက်က ထန်းလုံးတပ် ပျက်သည့်သတင်းကို ကြားရသည်။ သီပေါကိုဖမ်းမည့် သူရိယသင်္ဘောနှင့် အခြားသင်္ဘောများသည် မြစ်ကြီးဧရာကို ဆန်၍တက်လာသည်။ ကျွဲတဲထန်းလုံးတွင် ကျွဲတဲမင်းဦးဆောင်ကာ တက်လာသည့်သင်္ဘောကို အမြောက်နှင့်ပစ်ရန် စောင့်နေသည်။ ထန်းလုံးတပ်ပေါ်တွင် ဆီမန်းထုံးမန်း အစီအရင်တို့နှင့် ရုတ်ရုတ်သံသံ ဖြစ်နေစဉ်မှာပင် သူရိယသင်္ဘောဆီမှ ထန်းလုံးတပ်ဆီသို့ အမြောက်နှင့် လှမ်း၍ပစ်သည်။ ထိုအခါ တစ်ပွဲတိုးထုံးမန်းဆီမန်း အဆောင်လက်ဖွဲ့ကိုယ်စီနှင့် ရင်ကော့ကာ ထန်းလုံးတပ်ထိပ်သို့ တက်၍ ရပ်ကြသည်။ ‘ဟေး ပစ်လိုက်ကွ’ ဟုလည်း အော်ကြသည်။ သင်္ဘောကို အမြောက်နှင့်ပစ်လိုက် ပစ်ရန်လည်း စီစဉ်နေသည်။ ထိုအခါ သူရိယသင်္ဘောက ဒုတိယတစ်ချက် လှမ်းပစ်လိုက်သည်။ ထိုအမြောက်ဆန်သည် ထန်းလုံးတပ်ထက်တွင် မားမားလွင့်နေသော မြန်မာ့အလံတော်ထူသည့် အလံတိုင်ကို ထိမှန်ကာ အလံတိုင် ထက်ပိုင်းကျိုး၍ ကျလေသည်။ ထိုအခါတွင်မှ တပ်သားများသည် ပုန်းပုန်းဒိုင်းဒိုင်းနှင့် ဖနောင့်နှင့်တင်ပါး တစ်သားတည်းကျအောင် ပြေးကြသည်ဟု ကြားရသည်။ ဤသတင်းကို ကိုရွှေဖြူကြားရသည့်အခါ စိတ်အားငယ်မိသည်။ စိတ်ဓာတ် ချောက်ချားလာ

သည်။ သို့သော် မကြာပါ။ ဦးကြီး၏ တပ်က ဆပ်သွားရိုးတွင် ကုလားစစ်ပါရီ ဆယ်ယောက်ပါသော တပ်တစ်တပ်ကို ချေမှုန်းလိုက်သည်ဟု ကြားရသည့် အခါ ကိုရွှေဖြူ အားတက်လာပြန်သည်။

သည်လိုနှင့် ကိုးနှစ်ဆယ်နှစ်နီးပါး ပေါင်းလောင်းဒေသတွင် ကျီးလန့်စာစားဘဝ၌ ရပ်တည်ရာမရ ဆောက်တည်ရာမရ တထိတ်ထိတ် တလန့်လန့် နေထိုင်စားသောက်ခဲ့ကြရသည်။ တစ်ဝမ်းတစ်ခါးအတွက်ကား မပူရသေးပါ။ အဖေသေ၍ မြို့သူကြီးအရာရသည့်အခါ ကိုရွှေဖြူလည်း သူ့အဖေလိုပင် အကြီးစားမြေပေါ်၌ မှီတင်းနေထိုင်ခဲ့သည်။ ယခုကား ခေတ်ပျက်ပြီမို့ သူကြီးအရာသည် တည်တံ့နေသလား၊ အင်္ဂလိပ်မင်းတက်ပြီမို့ သူကြီးအရာကို လက်လွှတ်ရတော့မလားဟူသော စိုးရိမ်ကြောင့်ကြစိတ် ဝင်လာသည်။ ကုလားဖြူနှင့်ကလည်း တိုက်ဆဲခိုက်ဆဲ။ ရပ်ရွာလည်း အခြေ တကျမရှိသေး။ ခေတ်ပြောင်းခေတ်လဲသည် ဘယ်မျှကြာလေမည် သူမသိ။ မျှော်လည်း မမျှော်မှန်းနိုင်။ ထိုအခါ သူတို့မောင်နှံသည် မြေယာကိုပို၍ ခင်တွယ်လာသည်။ မြေရှိ၍သာ ငါတို့ စားရသောက်ရပါလားဟူသော အသိ သည် ခိုင်မာသည်ထက် ခိုင်မာလာသည်။ သူတို့တွင် အကြီးစားမြေအပြင် ဓားမဦးချမြေလည်း ရှိသေးသည်။ ယင်းကား ဘိုးဘပိုင်ဖြစ်သည်။ သူကြီး အရာကကျ၍ အကြီးစားမြေကို လက်လွှတ်ရစေဦး၊ ဓားမဦးချမြေ၌ လုပ်ကိုင် စားသောက်နိုင်သည်။ ထိုဘိုးဘပိုင် မြေကလေးကြောင့်သာ ကိုရွှေဖြူ စိတ် သက်သာရာရတော့သည်။ ထိုအဖြစ်မျိုးနှင့်ကြုံသည့်အခါ သားစဉ်မြေးဆက် ဘိုးဘပိုင်မြေကို မထွဲရန် မှာကြားခဲ့ရမည်ဟု ကိုရွှေဖြူ နှလုံးပိုက်မိသည်။

ခေတ်ပျက်ကြီးတွင် ပေါင်းလောင်းဒေသတစ်ဝိုက်၌ တောကြောင် များ သောင်းကျန်းလိုက်သေးသည်။ တောမီးလောင် တောကြောင် လက်ခ မောင်း ခတ်ရိုးပင်။ ပေါင်းလောင်းသို့ အရပ်တစ်ပါးမှ ဆွေရိပ်မျိုးရိပ် မှီခိုရန် ပြေးလာသူတို့လည်းရှိသည်။ သူတို့၏အထုပ်အထည်ကို တောကြောင်များ က မျက်စောင်းထိုးကြသည်။ လုယက်ကြသည်။ ကိုရွှေဖြူတို့မိသားစုကား ဘေးမသိ ရန်မခခဲ့ပါ။ ပြေးရင်းလွှားရင်း တထိတ်ထိတ် တလန့်လန့်နှင့်ပင် သမီးငယ် မငယ်ကို မွေးခဲ့သည်။ သမီးငယ် မွေးပြီးသည့်အခါ အနည်းငယ် ခြေခင်းလက်ခင်း သာသလိုရှိခဲ့သည်။ အရဲစွန့်သူတို့သည် ပေါင်းလောင်းမှ ဧရာမြစ်ရိုးသို့ ကူးသန်းသွားလာကြကုန်သည်။ ပခုက္ကူ၊ မြင်းခြံ၊ ညောင်ဦး အရပ်များသို့ သွားလာကာ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားကြသည်။ ထိုမှတစ်ဖန်

နိဗ္ဗာန်ဘုံပျောက်ဆုံးခြင်း

မြစ်ကြီးရောကိုစုန်ကာ မြန်အောင်၊ ကြံခင်း၊ အောက်ပြည် အောက်ရွာများသို့ ကူးသန်းသွားလာကြပြန်သည်။ လှေနှင့်တက်သည် တစ်စတစ်စ ပို၍ အရေးပါသည်။ ယခင်က ဘိုးဘေးဘီဘင်တစ်လျှောက်လုံး ဆန်ရေစပါးကို ကိုးခရိုင်ကိုသာ အားကိုးခဲ့ကြသည်။ ပေါင်းလောင်း၌ ရေသွင်း လယ်စိုက်ခဲ့သည်မှန်၏။ သို့ရာတွင် မဖြစ်ထွန်း။ သို့ဖြစ်ရာ ကိုးခရိုင်စပါးကျီသည်သာ ပေါင်းလောင်းဒေသ၏ အသက်သခင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခုကား စကုဗြတ်သည်လည်းကောင်း၊ မြန်အောင်၊ ကြံခင်းဒေသထွက် ကောက်ကြီးစပါးသည်လည်းကောင်း ပေါင်းလောင်းသို့ ကူးသန်းစပြုလာသည်။ ညောင်တုန်းဘက်က ငန်ပြာရည်နှင့်ငါးပိသည်လည်း အများအစားမဟုတ်သည့်တိုင် ပေါင်းလောင်းဒေသသို့ အနည်းအကျဉ်း ရောက်လာသည်။

လှေနှင့်တက်နှင့်လုပ်သူတို့ မြတ်စွန်းကြသည် မဟုတ်စေကာမူ ငါးပိကောင်းကောင်း၊ ငန်ပြာရည်ကောင်းကောင်း၊ ဆန်ကောင်းကောင်း စားရသည်ကို ကိုရွှေဖြူ မြင်တွေ့လာသည်။ သူလည်း တစ်စခန်း လှမ်းချင်လာပြီ။ ရိုးရာသူကြီးအလုပ်သည် သေချာရေရာလှသည့် အလုပ်မဟုတ်။ မင်းပြောင်းမင်းလဲတွင် အရာကျနိုင်သည်။ အထင်အမြင်လွဲစရာရှိလျှင် အလွဲခံရနိုင်သည်။ မင်းပြောင်းမင်းလဲတွင် နောက်တက်လာသည့် မင်းကို ကပ်ပါးရပ်ပါးလုပ်ကာ အတို့အတိုက် အတွန်းအလှဲ လုပ်ကြသည်ကို သူ တွေ့ဖူးကြုံဖူး ကြားဖူး မြင်ဖူးလှပြီ။ လက်ထက်တော်ကြီးနှင့် လက်ထက်တော်ကလေး အကူးအပြောင်းမှာပင် မဟာဆီမဟာသွေးတို့ မြေကျခဲ့ရသည်။ ဆင်းရဲသားတောင်သူ လယ်လုပ်တို့၏ အသက်တစ်ချောင်းကား ဘာမျှ ဖြစ်လောက်သည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ကိုရွှေဖြူသည် လှေသူကြီးရောင်းရင်းတစ်ယောက်နှင့်တိုင်ပင်ကာ ကူးသန်းသွားလာရန် အစပျိုးလေသည်။

သို့နှင့် တဖြည်းဖြည်း ခေတ်ကောင်းစ ပြုလာသည်။ ပေါင်းလောင်းသို့လည်း နောက်တက်လာသည့် အင်္ဂလိပ်မင်း၏ အုပ်ချုပ်ရေး ရောက်လာသည်။ ကိုရွှေဖြူကား အရာမကျပါ။ မြို့သူကြီးရာထူးကိုပင် ဆက်ခံရပါသည်။ သည့်အတွက် ကိုရွှေဖြူ ဝမ်းသာမိသေးသည်။ ဝမ်းသာသည်မှာ အရာမကျသောကြောင့်မဟုတ်။ အတိုက်အခိုက် အတို့အတွန်း မခံရသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ သူ့ကုသိုလ်ပေပဲဟု ကိုရွှေဖြူ အောက်မေ့မိသည်။ သူ့အစီးအပွားလည်း မပျက်စီး။

ပေါင်းလောင်းမြို့သည် ခေတ်သစ်နှင့်အတူ လူးလွန်၍ ထလာ

သည်။ မင်းပြောင်းမင်းလဲတွင် တိုင်းစွန့်ပြည်နား ဖြစ်သည့် ပေါင်းလောင်းမြို့လေးသို့ ပြေးဝင်လာကြသူတို့နှင့်အတူ အိမ်ခြေ တိုးပွားစည်ပင်လာသည်။ မြို့သည်လည်း ပို၍ ကြီးလာ ကျယ်လာသည်။ လှေကြီးလှေငယ် အသွယ်သွယ်တို့ ဝင်ထွက်သွားလာကြသည်။ ပေါင်းလောင်းမြစ်ရိုးတွင် ကြိုခင်းဆိပ်၊ မြန်အောင်ဆိပ်၊ ညောင်တုန်းဆိပ်ဟူသော ရပ်ကွက်သစ်တို့ပင်ပေါ်လာသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအသစ်ကလည်းရောက်လာ၊ မြို့ကလည်း ကြီးလာ ကျယ်လာ၊ လူနေကလည်း ထူထပ်လာသည်တွင် ပေါင်းလောင်းသည် ရွာကြီးအဆင့်မှ မြို့အဆင့်သို့ အုပ်ချုပ်ရေးအရပါ ကူးပြောင်းသွားသည်။ ယခုမူ မြို့အုပ်သစ်သည် ပေါင်းလောင်းမြို့ကို အုပ်ချုပ်လေပြီ။ ပေါင်းလောင်းသည် အနည်းငယ် မျက်စိဖွင့်ကြည့်သည်။

ကိုရွှေဖြူကား အင်္ဂလိပ်ကိုယ်စားလှယ် မြို့အုပ်သစ်နှင့် ဆက်ဆံရသည်။ ထိုအခါ သူ၏အရာသည် မှေးမှိန်သယောင် ရှိလာသည်။ နောက်ရောက်လာသည့် မြို့အုပ်သည် မန္တလေးသားဖြစ်သည်။ ဆရာမတ်၏ သံတဲကျောင်းထွက်ဟုဆိုသည်။ ကုလားဖြူအဝင်တွင် ကုလားဖြူစာတတ်မို့ ကြီးပွားလာသူဖြစ်သည်။ သူသည် မြန်မာ့ဦးစွန်း မြေသို့ကျသည်ကို အရေးထားပုံမရှိ။ နောက်တက်လာသည့် အင်္ဂလိပ်မင်း၏ ဘုန်းကျက်သရေ တရှိန်ရှိန်တညီးညီး ထွန်းပြောင်ဖို့သာ အရေးထားသူ ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ခေတ်ကပြောင်းနေပြီမဟုတ်လား။ ခေတ်စာဖြစ်သော ကုလားဖြူစာသည် လူရာဝင်လာပြီ မဟုတ်လား။

“ရှင်ငြိမ်းရေ မြင်ရဲ့လား၊ မြို့အုပ်မင်းသစ် မောင်မောင်ကြီး။ ကုလားဖြူစာတတ်ကွဲ့”

“အဲဒါ ဘာဖြစ်သလဲတော့”

“လူရာဝင်တာပေါ့ကွဲ့။ အရင် ငါက မြို့သူကြီး။ ရိုးရာသူကြီး။ ငါ့မှာ ရာထူးဌာနန္တရ တိုးမယ်ဆိုရင် မြို့ဝန်တာဖြစ်ဖို့ ရှိမပေါ့ကွဲ့။ အခုသူ့လက်အောက်က ဘုရားထူး”

“ပေါင်းလောင်းမှာ ဘယ်ကမြို့ဝန်ဖြစ်နိုင်ပါ့မလဲ ကိုရင်ရယ်”

“နားဝေးရန်ကော မယ်ငြိမ်းရယ်။ ပေါင်းလောင်းဟာ ခုလို စည်ကားလာပြီး ခေတ်သာမယျက်ရင် ငါ မြို့ဝန်ပေါ့ကွဲ့”

“အင်း ဟုတ်ပြီ ဟုတ်ပြီ။ သူက မြို့အုပ်မင်း။ ရှင်က မြို့ဝန်၊ ဘယ်သူက ကြီးမလဲ တော်ရဲ့”

နိဗ္ဗာန်ဘုံပျောက်ဆုံးခြင်း

“အယ် ဒီမိန်းမ ဘာမှ နားမလည်ဘူး။ ဘာမှ မရေလည်ဘူး။ ခေတ်မပျက်ရင်လို့ ငါ ပြောပကော။ အင်္ဂလိပ်မင်း မတက်ရင်ပေါ့ဟာ”

“သိပါဘူး တော်ရယ်။ ကျုပ်က မြို့ဝန်ဖြစ်ချင်းဖြစ် ပေါင်းလောင်းမှာ တော့ မဖြစ်ချင်ဘူးတော်ရဲ့။ ပခန်းလိုဆို တော်သေး။ ပခန်း ဆိုသဟာကမှ မြို့ဝန်အုပ်စိုးတာမဟုတ်လား တော်ရဲ့”

“တော် တော် ရှင်ငြိမ်း။ ညည်းဘာမှ မပြောနဲ့တော့။ ငါ ပြောတာ သာ နားထောင်”

မငြိမ်းသည် ကိုရွှေဖြူပြောသမျှကို နားထောင် ခေါင်းညိတ်ရသည်။ သူကား ဘာမျှမတတ်။ သူ့အလုပ်ကား ထမင်းချက်ဖို့။ ဖေမောင်နှင့် မငယ်ကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ဖို့။ သူ့လောကသည် ကျဉ်းကျဉ်းကလေးမျှသာ ဖြစ်သည်။ မန်းအပျက် စန်းလက်မှိန်ချိန်၌ သူကြီးကတော်ဖြစ်လိုက်ရသဖြင့် ကတော်ဆယ်ပါး တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်ငြားလည်း ကြီးကျယ်ချိန်မရလိုက်။ အထုပ်ကို လက်တစ်ဖက်ကဆွဲ သားကိုရင်ခွင်ပိုက်ကာ ပြေးရလွှားရသည်နှင့် ပင် အချိန်ကုန်လိုက်ရသည်။ သူကြီးကတော်မို့ တောကြောင်က ရန်မူမည်လည်း ကြောက်ခဲ့ရသည်။ ကုလားဖြူစစ်ပါရီတို့၏ရန်ကိုလည်း ကြောက်ခဲ့ရသည်။ သူပုန်တပ်၏ရန်ကိုလည်း ကြောက်ခဲ့ရသည်။ စိမ်းဆတ်ဆတ်နိုင်လှသော သူကြီးကတော်ဘဝပါတကားဟု တစ်ခါတစ်ရံ အောင့်သက်သက် ဖြစ်ပါသေးသည်။

“အခု ဖေမောင် ဘုန်းကြီးကျောင်းထားတယ် မဟုတ်လား။ အေး နုတ်လိုက်တော့”

“ဘာလုပ်မလို့၊ ယာခုတ်ခိုင်းမလို့လား”

“ငါ ပြောတာနားထောင်လို့ ပြောနေတယ် မယ်ငြိမ်းရယ်”

“ပြောပါတော်၊ ပြောပါ”

“တို့ဆီမှာ မက်သောဒစ်ကျောင်းဆိုတာ ဖွင့်လိမ့်မယ်။ သူတို့ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းဖွင့်ဖို့လဲ သူတို့ဘုန်းကြီးရောက်နေပြီ။ မက်သောဒစ်ကျောင်းမှာ ကုလားဖြူစာသင်မယ်။ ကုလားဖြူစာက ခေတ်စာကွ။ နောင် ကုလားဖြူစာတတ်မှ အရာဝင်မယ်။ ဒါမှ ဖြစ်မှာ။ ဒါမှ မင်းရဲ့သား ဖေမောင်”

အင်္ဂလိပ်အစိုးရနှင့်အတူ အင်္ဂလိပ်စာသင်ကျောင်းများ မြို့အသီးသီးသို့ ရောက်လာကြသည်။ ဦးစွာပထမ အမေရိကန်သမ္မတပြုဆရာ ယုဒသန်သည် အောက်မြန်မာပြည်၌ ခြေချသည်။ ယုဒသန်ရောက်သည့်

အချိန်ကား ဝေးလှသေးသည်။ ထိုခေတ်ကပင် အနောက်တိုင်း၏ ယဉ်ကျေးမှုသည် အရှေ့တစ်လွှားတွင် စတင်ခြေကုပ်ယူရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ အနောက်၏ အမြင်၌ အရှေ့တစ်လွှားဆိုသည်မှာ အရိုင်းအစိုင်းတို့ဒေသ။ ဘုရားမရှိ တရားမရှိ လူသားစား လူရိုင်းတို့၏ဒေသနီးပါး အထင်ရောက်ခဲ့သည်။

‘အစဦးက ဘာဆိုဘာမျှမရှိ။ ဤကမ္ဘာမြေကြီးသည်လည်း မရှိ။ ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်အတိုင်းသာ ဤကမ္ဘာကြီးသည် ဖြစ်လာရသည်။ ဘုရားသခင်ဖန်ဆင်း၍သာ ဤကမ္ဘာကြီး ဖြစ်လာရသည်။ ထိုနောက် အာဒန်နှင့် ဧဝ။ ထို့နောက် ငါတို့ လူသားများ’။ ။ ဤအယူဝါဒကို သွတ်သွင်းရန် သာသနာပြုတို့သည် အရှေ့တစ်လွှားသို့ ရောက်လာသည်။ သူတို့က ကျောင်းထောင်သည်။ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းဆောက်သည်။ ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်ကို ပြောဟော ညွှန်ပြသည်။ သူတို့ထောင်သည့် ကုလားဖြူစာသင်ကျောင်းသို့ သျှောင်ထုံးရှင် မြန်မာကလေးတစ်စု တက်ကြသည်။ သူတို့၏ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းသို့ လုံချည်ဝတ် မြန်မာကလေးတစ်သိုက် တက်ကြသည်။ ခေတ်သစ်၏ အလိုကို ခေတ်သစ်၏ သားသမီးများ လိုက်ပါကြရကုန်သည်။ နှစ်သက်သည် ဖြစ်စေ၊ မနှစ်သက်သည် ဖြစ်စေ၊ လက်ခံသည် ဖြစ်စေ၊ လက်မခံသည် ဖြစ်စေ ခေတ်သစ်၏အလိုသို့ တကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်လျှောက်စ ပြုနေလေပြီ။

မြို့အုပ်မင်းသည် သူ့သား မောင်မောင်ခင်နှင့် မောင်မောင်တင်တို့ကို မန်းနေပြည်တော်၌ ကျောင်းထားသည်။ ကုလားဖြူ စာတတ် ပေတတ် မောင်မောင်ခင်နှင့် မောင်မောင်တင်တို့သည် နောင်သောအခါ သူ့ထက်ပင် ကြီးပွားလိမ့်မည်ဟု မြို့အုပ်မင်း မျှော်လင့်သည်။

“တွေ့လား မယ်ငြိမ်း”

“အင်း၊ ဟုတ်ပါ။ ကုလားဖြူစာတတ်မှ လူရာဝင်မယ်ဆိုရင်လဲ ကျုပ်တို့သားလေးကို ဘုန်းကြီးကျောင်းကနုတ်ပြီး ကုလားဖြူကျောင်း ထားရတာပေါ့ တော်ရယ်”

“အေး၊ အဲဒါတတ်မှ လူရာဝင်တွေ့မှာပဲ”

ကျောင်းနှင့် ရုံးနှင့် ဂါတ်နှင့် ပေါင်းလောင်းမြို့သည် စည်ပင်စပြုလာသည်။ ရုံးနှင့် ဂါတ်သည် အုပ်ချုပ်ရေးအသစ်၏ အာဏာ ဩဇာ ထိန်းရာ ချုပ်ရာ ဒေသများ ဖြစ်သည်။ ယခင်က ရပ်ရွာတွင် တရားတဘောင်ဖြစ်လျှင် မြို့သူကြီးမင်း ဦးရွှေဖြူက ထိုအမှုကို စီရင်သည်။ ယခုကား မြို့အုပ်တော်မင်း

နိဗ္ဗာန်ဘုံပျောက်ဆုံးခြင်း

ဦးမောင်မောင်ကြီးက စီရင်လေသည်။ ယခင်က ဆိုးသွမ်းသောင်းကျန်းသူတို့ကို မြို့သူကြီးမင်း ဦးရွှေဖြူက ထိတ်တုံးခတ်ကာ ထိန်းသိမ်းသည်။ ယခုမူ ဌာနာအုပ်မင်း ဦးကျော်က ဂါတ်တဲ၌ ချုပ်ထားလိုက်သည်။

ကိုရွှေဖြူသည် ဆန်းလာသည့်ခေတ်သစ်တွင် ရပ်တည်ရာကို ရှာသည်။ ရပ်တည်ရာတစ်ခုကို သားတွင် သွား၍တွေ့သည်။ ဆန်းလာသည့် ခေတ်သစ်တွင် သူ့သား တက်လူ ဖေမောင်ကို အညွန့်တလူလူနှင့် သူ မြင်နေသည်။ သူကား ခေတ်သစ်တွင် အမှုမထမ်းလိုတော့ပြီ။ မှေး၍မှိန်၍ လာသော သူ့အာဏာစက်က သူ့ကိုပြန်၍ ခြောက်လှန့်လာသည်။ သူသည် မြို့အုပ်တော်မင်း မောင်မောင်ကြီးအောက်၌ လူရာမဝင်ဖြစ်နေသည်။ အခွန်အတုတ် ကောက်ခံပေးရသူ သာသာမျှသာ ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် သူလည်း တောင်ယာလယ်လုပ်နှင့် မကြီးပွားနိုင်လျှင် လှေနှင့်တက်နှင့် ကြီးပွားအောင် ကြိုးစားမည်။ သားဖေမောင်ကိုလည်း ကုလားဖြူစာကို သင်စေမည်။ ပြီးလျှင် သူ့သားဖေမောင်သည် မြို့အုပ်တော်မင်း ဖြစ်လာလိမ့်မည်။ ပေါင်းလောင်းမြို့ကိုပင် မြို့အုပ်တော်မင်း ဦးဖေမောင်က နောင်အခါ အုပ်ချုပ်လိမ့်မည်။ သူကား ဝင်းနှင့်ခြံနှင့် တိုက်နှင့် တာနှင့် မြို့အုပ်တော်မင်း ဦးဖေမောင်၏အဖေ မြို့သူကြီးရိုး ဦးရွှေဖြူ၊ ယခု လှေသူကြီးမင်း ပွဲစားကြီး ဦးရွှေဖြူ။ ခုံညားထည်ဝါပေစွ။ စိတ်ကူးကောင်းလေစွ။ အိပ်မက်မက်ကောင်းလေစွ။

ကျော်အောင် (၁၉၂၇-၂၀၀၀)

ပခုက္ကူမြို့ ပေါင်းလောင်းရှင်ရပ် အဖ ဦးကြင်မောင်၊ အမိ ဒေါ်တင်မြင့်တို့က ၁၉၂၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၂၈ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ ငယ်မည်မှာ အောင်ကြည်၊ အမည်ရင်း ဦးကျော်အောင်ဖြစ်သည်။

ငါးနှစ်အရွယ်မှ ရှစ်တန်းအောင်သည်အထိ ပခုက္ကူမြို့ ဝက်စလီ ကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားသည်။ ရှစ်တန်းအောင်သည့်နှစ်တွင် စစ်ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၆ တွင် တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲအောင်မြင်ပြီး ဆေးတက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်သည်။ သို့သော် နောက်ပိုင်းတွင် ဝိဇ္ဇာပညာရပ်သို့ ပြောင်းလဲသင်ကြားသည်။ ၁၉၅၄ တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်က ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရရှိသည်။

၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ဗမာ့တပ်မတော်သို့ဝင်သည်။ ပဉ္စမပတ် ဗိုလ်သင်တန်းတက်သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးတွင် တိုင်း(၁) ၁၀၃ တပ်ရင်း၌ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ပခုက္ကူခရိုင် ပြည်သူ့ရဲဘော်အဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူး (၁၉၄၆)၊ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂအမှုဆောင် (၁၉၄၇-၁၉၄၉)၊ စာပေသစ်မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင် (၁၉၅၀)၊ မြန်မာ-ဆိုဗီယက်ယဉ်ကျေးမှုအသင်း၏ အတွင်းရေးမှူး (၁၉၅၂-၅၃)၊ တက္ကသိုလ်

ဘာသာပြန်ဌာန (၁၉၅၅-၅၆)၊ သမိုင်းကော်မရှင် (၁၉၅၆-၅၇)၊ တက္ကသိုလ်
ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန (၁၉၅၇-၈၇) တို့တွင် တာဝန်ထမ်း
ဆောင်ခဲ့သည်။

မြန်မာစာအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်၊ ပခုက္ကူဦးအုံးဖေစာပေဆု ရွေးချယ်ရေး
အဖွဲ့ဝင်၊ အမျိုးသားစာပေဆု စိစစ်ရွေးချယ်ရေး ကော်မတီဝင်၊ မြန်မာနိုင်ငံ
စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ (၂၂-၆-၁၉၉၈ မှ ၁၃-၂-၂၀၀၀ ထိ)
ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၄၇ တွင် ပြည်သူ့ရဲဘော်ဂျာနယ်၌ စာ စတင်ရေးသည်။
ပင်ကိုရေးဝတ္ထုများတွင် နိဗ္ဗာန်ဘုံပျောက်ဆုံးခြင်း၊ အနီထဲက ကြယ်ဖြူပွင့်
နှင့် သမဂ္ဂအလံတော်အောက်ဝယ် တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘာသာပြန်ဝတ္ထု
များတွင် ကူလီ၊ မြစ်ကမ်းပေါ်က စက်ရုံကလေး၊ အမှောင်ခေတ်က ချစ်သူများ၊
နှလုံးလှဆရာဝန်၊ ချုံကင်း၊ မာကိုပိုလို၊ အကောင်းမြင်သမား တို့သည်
လည်းကောင်း၊ ခရီးသွားမှတ်တမ်းအဖြစ် ဓားလွတ်ကိုင် ဆာမူရိုင်း၏ ကိုကာ
ကိုလာယဉ်ကျေးမှု နှင့် ဟောင်ကောင်နေ့ဦးညများသည်လည်းကောင်း၊
ကျမ်းစာအုပ်များတွင် မတ်ဝါဒလမ်းညွှန်၊ လူ့သမိုင်း၊ ကမ္ဘာ့ဂန္ထဝင် တစ်ဆယ်နှင့်
ကမ္ဘာကျော် ၁၀၀ (ညွန့်ကြူး၊ မင်းကျော်တို့နှင့် ပူးတွဲရေး)တို့သည်
လည်းကောင်း ထင်ရှားသည်။ တောရိုင်းမြေ [၁၉၆၇ အမျိုးသားစာပေဆု
(ဘာသာပြန်)]၊ အရေးကြီးပြီ သွေးစည်းကြစို့ [၁၉၇၁ အမျိုးသားစာပေဆု
(ဝတ္ထုရှည်)]၊ အို ဂျေရုဆလင် [၁၉၉၅ အမျိုးသားစာပေဆု (ဘာသာပြန်၊
သုတ)]၊ နေဝင်ဘုရင်များ [၁၉၉၈ အမျိုးသားစာပေဆု (ဘာသာပြန်၊ သုတ)]၊
ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၈၆ တွင် နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည် ဒုတိယအဆင့်၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ်
စက်တင်ဘာ ၂၄ ရက်တွင် အရှေ့တောင်အာရှစာပေဆု (S.E.A Writers
Award) ချီးမြှင့်ခံရသည်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၁၃ ရက် ညနေ ၄ နာရီတွင် ရန်ကုန်မြို့
၌ ကွယ်လွန်သည်။

